

20 december 2015

Genombrottsbön

Hur våra böner kan besvaras

Predikan i Pingstkyrkan Lindesberg

...för att Fadern må ge er vad ni än ber honom om i mitt namn (Joh 15:16)

Bibeltext

Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt om er att ni skall gå ut och bära frukt, sådan frukt som består, för att Fadern må ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. Och det befäller jag er att ni skall älska varandra.

(Johannesevangeliet 15:16-17 SFB98)

Inledning

På de senaste årsmötena har jag predikat över olika verser i Johannes evangelium kapitel 15. Ett tag trodde jag att den text vi läst skulle bli kommande årsmötets text, men så blev det inte utan jag talar över den idag istället.

Detta kanske inte blir en typisk adventspredikan, men detta är den text som blivit levande för mig den sista tiden. Kanske kan den tjäna som avstamp inför ett nytt år, ett år då vi kan få uppleva stora bönesvar från Gud. Det som är mitt särskilda budskap idag är inte om bön i allmänhet, som Bibeln också talar om, utan om hur vi kan få uppleva specifika bönesvar som följer på specifika böner som vi sänder upp till Gud vid specifika tillfällen. Titeln på min predikan är därför "Genombrottsbön".

Predikan

1. **Bakgrunden i Johannes evangelium kapitel 15.** Johannes 15:1-17 är i mångt och mycket en beskrivning av relationen mellan Jesus och hans lärjungar:
 - 1.1. Jesus är vinträdet, och lärjungarna är grenarna. För att lärjungarna skall kunna bära frukt, måste de sitta kvar på trädet så att livet kan flöda ut i grenarna.
 - 1.2. Och om de sitter kvar kommer de att bli ansade för att kunna bära mer frukt i form av goda gärningar och lydnad för Guds vilja.
 - 1.3. Vidare så kopplar Jesus ett löfte om att lärjungarnas böner skall bli besvarade, *om de förblir i honom och hans ord förblir i dem.*

- 1.4. Sedan säger Jesus att det är kärleken mellan Fadern och Sonen och kärleken mellan Jesus och hans lärjungar som är det avgörande, och att kärleken består i att lärjungarna håller Guds bud, och han framställer också sig själv som föredömet för denna kärlek: *ni skall älska varandra så som jag har älskat er.*
- 1.5. Och när lärjungarna älskar varandra kallas de för Jesu vänner. Och sedan kommer han till den predikotext vi precis har läst.
2. **Utväljandet: Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er.** Jesus poängterar här att det är Gud som ytterst styrt att lärjungarna blivit Jesu efterföljare.
 - 2.1. Han skiljer sig här från dåtidens rabbiner, som tog emot de efterföljare som valde att följa rabbinen ifråga, men Jesus bröt mot denna regel genom att själv välja vilka lärjungar som skulle följa honom. Det är ju det vi ser när han går runt och kallar lärjungarna: *Följ mig.* Och då står det: *Då lämnade dom allt och följde honom.*
 - 2.2. Detta innebär inte att våra personliga beslut saknar värde, för Bibeln uppmanar oss också till personlig och aktiv omvändelse och efterföljelse, men när det gäller att bära frukt i Guds rike och bli till välsignelse i världen är det uteslutande ett beslut av Gud som ligger bakom alltsammans: *Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse, liksom han innan världens grund blev lagd har utvalt oss i honom för att vi skulle vara heliga och fläckfria inför honom. I sin kärlek har han genom Jesus Kristus förutbestämt att vi skulle tas upp som hans barn, enligt sin vilja och sitt beslut, för att den härliga nåd som han har skänkt oss i den Älskade skall prisas.* (Efesierbrevet 1:3-6 SFB98) Och syftet är att det enbart är Gud som skall få äran: *Min Fader förhärligas, när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar.* (Joh 15:8).
3. **Fruktbärandet: Bestämt om er att ni skall gå ut och bära frukt, sådan frukt som består.** Att Gud genom Jesus Kristus utväljer oss har alltså ett bestämt syfte, nämligen att vi skall gå ut och bära frukt, sådan frukt som består.
 - 3.1. *Bestämt om er.* Det grekiska ordet är *tithemi* och betyder att sätta, ordna, bestämma, lägga undan, etc. Ordet används bland annat i Matt 5:15 där det står att man inte skall *sätta* ljuset under skäppan utan på ljushållaren så att det lyser för alla i huset. Här återupprepas tanken från ovan att det är Gud som utvalt och bestämt om sina lärjungar vad de skall göra och vilken frukt de skall bära.
 - 3.2. Vi ska *gå ut*. Det grekiska ordet här är *hypade* och betyder närmast att ge sig av, gå, och används till exempel när Jesus talar om att man skall lämna sin gåva vid altaret och *ge sig av* och försona sig med sin broder innan man bär fram gåvan (Matt 5:24). Detta innebär att det finns en rörelse i kallelsen att bli en Jesu lärjunge. Gud kallar oss genom Jesus Kristus, och sedan sänder han ut oss.
 - 3.3. Vi ska *bära frukt*. *Frambringa* frukt, det grekiska ordet är *phero* och betyder bära, frambringa, bära en börda. Frukt syftar just på verklig eller symbolisk frukt, och är en biblisk bild för ett rättfärdigt liv i förhållande till Gud och goda gärningar i relation till omgivningen.

3.4. Sådan frukt som *består*. Det grekiska ordet är *meno* och betyder närmast stanna kvar, fortsätta, bo, vara närvarande, etc, poängen här är att den goda frukt lärjungarna skall bära är sådan frukt som inte försvinner utan som stannar kvar. När Gud gör något blir effekterna bestående, och när Jesu lärjungar skall bära frukt skall frukten ha den karaktären att den inte upphör eller direkt försvinner. Det är inget bländverk eller illusionsmakeri, utan något beständigt. Det är därför som andlig frukt nästan alltid syftar på bestående förändringar av människornas karaktär och livsstil och gärningar, inte i första hand känslorvall och andligt rus.

4. HUVUDPUNKTEN: För att Fadern må ge er vad ni än ber om i mitt namn.

Här beskrivs något som jag vill kalla för *genombrottsbön* eller *böner som leder till ett omedelbart bönesvar*.

4.1. *För att*. Hela sammanhanget, och särskilt då vers 16, pekar här fram emot ett tillstånd då *Fadern må ge er vad ni än ber om i Jesu namn*. Om allt det gäller som sagt innan: att bli utvald, att gå ut och att bära frukt, så tjänar det som ett uppfyllt villkor *för att* eller *så att* Fadern skall svara på lärjungarnas böner. Ett liknande villkor beskrivs i 15:7: *Om ni förblir i mig och mina ord förblir i er, så be om vad ni vill och ni skall få det*. Charles Finney brukade beskriva detta "tillstånd" som att församlingen genom sina böner hamnade i en ställning inför Gud som gjorde det "lämpligt" för Gud att välsigna dem med vad de nu bad om. Bild: ofta när man skall få nån form av leverans hem till sig, så sker det på tider då man egentligen inte kan vara hemma, men för att ta emot leveransen MÅSTE man hålla sig hemma. Det är på samma sätt med villkoren för bönesvar, för det är som något som försätter oss i ett läge då vi kan ta emot det som skall levereras.

4.2. För att Fadern *må ge* er. Verbet *ge* står i en form som först och främst indikerar att det är mer eller mindre sannolikt att handlingen kommer att utföras, dvs i det här fallet att Fadern skall ge beror på om rätt villkor är uppfyllda. Vad Jesus vill säga är att här finns en potential för bönesvar, om lärjungarna 1) bär bestående frukt inför Fadern, och 2) ber om ingripanden från himlen.

4.3. Men: det är också så att verbformerna här indikerar att både lärjungarna och Faderns respons är punkthändelser, dvs *specifika svar på specifika böner som uppsänts vid specifika tillfällen*, och det är här vi kommer in på tanken om *genombrottsbön*¹. För Bibeln uppmanar oss att leva i ständig bön till vår Fader i himlen (t.ex. Jesu liknelse om Änkan och domaren i Luk 18:1-8, se även "be ständigt" i 1 Tess 5:17), men Guds Ord undervisar oss också om att det finns avgörande böner i speciella som (nästan) direkt besvaras.

4.4. Några bibliska exempel på sådana genombrottsböner:

4.4.1. Abrahams förböner för Sodom ledde till ett omedelbart bönesvar, även om det kanske inte riktigt blev som Abraham hade tänkt sig (1 Mos 18:16-33)

¹ Själva ordet "genombrottsbön" är inte bibliskt, utan är enbart en beteckning jag använder för att de speciella böner vid speciella tillfällen som mer eller mindre omedelbart leder fram till ett konkret bönesvar skall kunna skiljas från mer allmän bön som inte ger något omedelbart och synligt resultat.

- 4.4.2. Jabes bön: *Jabes ropade till Israels Gud och sade: "O, att du ville välsigna mig och utvidga mitt område och låta din hand vara med mig! O, att du ville göra så att jag slipper olycka och smärta!" Och Gud lät det ske som han bad om.* (Första Krönikeboken 4:10 SFB98) Jabes var tydligen en person som trodde på Israels Gud, och säkerligen hade han bett förut, men här återges en särskild bön som Jabes bad och som blev besvarad. En genombrottsbön!
- 4.4.3. Profeten Elias kamp mot Baalprofeterna och Baalsdyrkan på berget Karmel ledde fram till en avgörande bön i den kritiska ögonblicket: *Då tiden var inne att frambära matoffret, trädde profeten Elia fram och sade: " HERRE, Abrahams, Isaks och Israels Gud, lät det bli känt i dag att det är du som är Gud i Israel, att jag är din tjänare och att det är på din befallning jag har gjort allt detta. Svara mig, HERRE, svara mig, så att detta folk förstår att det är du HERRE som är Gud, och omvänd du deras hjärtan." Då föll HERRENS eld ner och förtärde brännoffret, veden, stenarna och jorden och torkade upp vattnet som fanns i diket. När allt folket såg detta, föll de ner på sina ansikten och sade: "Det är HERREN som är Gud! Det är HERREN som är Gud!"* (Första Kungaboken 18:36-39 SFB98) Elias var en man som kände Herren, sin Gud, och som bar den frukt som hör till ett rätt andligt liv, och det som leder till ett genombrott i hans kamp mot avguden är en genombrottsbön i rätt tid!
- 4.4.4. När Jesus själv uppväcker Lazarus ber han en avgörande bön i det avgörande ögonblicket: *De tog bort stenen, och Jesus lyfte blicken mot himlen och sade: "Fader, jag prisar dig för att du hör mig. Självet jag att du alltid hör mig, men för att folket som står här skall tro att du har sänt mig bad jag denna bön." När han hade sagt det ropade han med hög röst: "Lazarus, kom ut!" Då kom den döde ut, med fötter och händer inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sade till dem: "Befria honom och låt honom gå."* (Johannesevangeliet 11:41-44 SFB98) En genombrottsbön!
- 4.4.5. Apostlarnas bön i förföljelsetid i Apg 4: *Sedan de hade blivit frigivna, gick de till sina egna och berättade allt vad överstepräster och de äldste hade sagt till dem. När de hörde det, ropade de endräktigt till Gud och bad: "Herre, du som har skapat himmel, jord och hav och allt som är i dem ... Och nu, Herre, se hur de hotar oss, och hjälp dina tjänare att frimodigt predika ditt ord, genom att du räcker ut din hand för att bota och låta tecken och under ske genom din helige tjänare Jesu namn." När de hade slutat att be, skakades platsen där de var samlade, och de uppfylldes alla av den helige Ande och predikade frimodigt Guds ord.* (Apostlagärningarna 4:23-24, 29-31 SFB98) Det finns ingenting som tyder på att apostlarna inte hade bett tillsammans förut, tvärtom så vet vi det av de föregående kapitlen. Men här möts man till bön i en alldeles särskild situation, under hot om förföljelse. Och eftersom man uppfyllde villkoren för bönhörelse så uppfyller Fadern deras böner omedelbart vid just detta speciella tillfälle. En genombrottsbön!
- 4.4.6. Församlingens förböner när Petrus sitter i fängelset leder till ett omedelbart genombrott och Petrus blir fri innan de ens slutat att be (Apg 12:1-19)
- 4.5. Några exempel från historien när det gäller genombrottsbön:

- 4.5.1. R A Torrey skriver i en av sina böcker om hur en predikant efter att ha tillbringat en hel natt i bön predikade med sådan kraft att omkring fem hundra personer ansåg sig blivit omvända vid nämnda tillfälle.
- 4.5.2. Undertecknad bad en längre tid om ett nytt jobb, men vid ett specifikt tillfälle under särskilt stor nöd och vanda, och fick omedelbart bönesvar: medan jag var ute och bad på knä under en stor gran ringde telefonen inne i huset med positivt besked på andra sidan luren
- 4.5.3. En välkänd pastors dotter kom på avvägar och var borta från Herren i 2,5 år, men efter ett särskilt bönemöte i pastorns församling där hela församlingen hade ropat till Gud för hennes själ vaknade hon på natten och insåg att hon var på väg att gå förlorad men att hon fortfarande var älskad av Gud. Hon kom tillbaka och har varit med sedan dess.
- 4.6. *Vad ni än ber om.* I 15:7 sägs att vi får *be om vad ni vill, och ni skall få det* och här sägs att Fadern skall ge oss *vad vi än ber om*. Jag tror att Jesus säger samma sak två gånger, men poängen är densamma: om vi uppfyller villkoren han framfört, då kan vi be genombrottsböner om vad som helst, och då skall vi få det! Lägg märke till att Bibeln mer sysslar med *vilka villkor som behöver uppfyllas för bönhörelse* än *vilka bönesvar som är möjliga* och det beror helt enkelt på att *allt är möjligt för Gud och inga bönesvar är för svåra för honom*. Därför kan vi be om vad som helst!
- 4.7. *Vad ni än ber honom om i mitt namn.* Det är också viktigt att vi vet vem som är garanten för dessa bönesvar: det är Jesus Kristus. Vers 16 börjar med att det är Jesus som utväljer oss och bestämmer oss till att bära bestående frukt, och då skall Fadern höra våra böner vad vi än ber om i Jesu namn.
5. **Och det befaller jag er att ni skall älska varandra.** Här är vi tillbaka i frukten igen, för den främsta av Andens frukten (Gal 5) är kärlek. Att förbli i Kristus och hans ord är att bära bestående frukt, för kärleken upphör aldrig (1 Kor 13) och en grupp lärjungar som lever i kärlek till varandra hamnar i det läget att det blir lämpligt för Gud att välsigna dem och låta deras böner bli genombrottsböner.

Avslutning

Låt oss tänka om 2016 att det skall bli ett genombrottets år för Guds rike i Lindesberg, därför att våra böner bli genombrottsböner när vi på Jesu uppdrag går ut bland människorna och bär bestående frukt. Och kanske är det t o m så att idag är den dag då du som är här skall få åkalla Herrens namn och be din genombrottsbön för den situation du är i. Gud välsigne oss alla!